

RESSENYES BIBLIOGRÀFIQUES

Aquesta secció bibliogràfica té l'objectiu de reunir tota la informació dispersa sobre ornitologia balear que apareix publicada en altres revistes i llibres, tant de la nostra comunitat com nacionals o estrangers, i, d'aquesta manera, fer-la més accessible a qualsevol persona interessada en l'ornitologia balear. Aquest apartat recull ressenyes breus en què es ressalten els principals resultats i s'hi aporten teories sobre el contingut de les publicacions rebudes a la biblioteca del GOB.

Un conjunt de col·laboradors realitzen desinteressadament aquestes notes i contribueixen amb el seu esforç a la transmissió d'informació, que podrà tenir una funció en la formació i l'actualització dels coneixements ornitològics dels membres de la nostra associació. Les ressenyes expressen les opinions dels revisors, això vol dir que no reflecteixen necessàriament el parer del GOB. En aquesta quinta ocasió aporten a la base de dades 18 referències més.

A l'apartat de noves revistes, i aquesta n'és la setena entrega, es presenten les darreres adquisicions o intercanvis per a la biblioteca al darrer any. En total són ja 65 revistes que són o tracten temes d'ornitologia.

Llista de col·laboradors, entre parèntesis hi ha les sigles identificatives de cada persona.: Juan Miguel González, Francesc Gordiola, Carles López-Jurado, Maties Rebassa, Manuel Suárez i Josep Sunyer.

ARTICLES

COPETE, J.L. i Armada, R. 2001. Identificación del Bisbita de Richard *Anthus richardi* y Bisbita de Blyth *Anthus godlewskii*. *An. Ornitol. Catalunya 1998*: 321-338. GCA.

Complet treball on es recullen dades sobre la presència d'*Anthus richardi* al nord d'Espanya i al sud de França, i també les característiques que més bé separen aquestes dues espècies de titines al camp: la mida (molt més gran a *richardi*), els reclams, la llargària de la cua (més llarga a *richardi*), el bec (més fi i curt a *godlewskii*), l'ungla del dit posterior (també més curta a *godlewskii*), el "jizz" i alguns detalls del plomatge, que tots plegats ens han de permetre no confondre aquestes dues espècies de presència accidental a Europa occidental, una d'elles amb diverses

registres ja homologades a les Illes Balears.- Maties Rebassa.

DE PABLO, F. 2000. Alimentación de la Lechuzca Común (*Tyto alba*) en Menorca. *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*, 43: 15-26. ISSN 0212-260X. Palma de Mallorca.

És el segon treball sobre l'alimentació de l'òliba que s'ha publicat a les Balears. L'autor constata que la base de la seva alimentació comprèn els rosegadors, les aus i els rèptils (que constitueixen el 96,6% de la biomassa capturada), la resta és formada per insectes, insectívors i quiròpters. També demostra que s'han consumit totes les espècies de rosegadors i d'insectívors que existeixen a l'illa llevat de l'eríç *Atelerix algirus*. Carles López Jurado.

Hernández, A. 1999. La migración de los alcaudones *Lanius* spp. en la península Ibérica. *Ecología*, nº 13: 289-302. ISSN: 0214-0896.

Estudi l'objectiu del qual consisteix a actualitzar els coneixements sobre la migració de les quatre espècies de *Lanius* (*L. senator*, *L. collurio*, *L. minor* i *L. meridionalis*) que usen la península Ibèrica en els passos migratoris, quant a rutes i fenologia. El treball es basa fonamentalment en les recuperacions d'aus anellades (99 en total), incloses fins 1998 en el banc de dades de l'Oficina d'Anellament de la Direcció General de la Naturalesa. També s'hi inclouen dades de longevitat, causes de mort i fidelitat al lloc de naixement o reproducció. Juan Miguel González.

HERNÁNDEZ-CARRASQUILLA, F. i GÓMEZ-MANZANEQUE, A. 2000. Informe sobre la campaña de anillamiento de aves en España. Año 1999. *Ecología*, 14: 291-330.

Amb la nova incorporació d'Hernández ve una nova i millor presentació de l'informe anual que resumeix la campanya de marcatge d'aus silvestres realitzada a Espanya durant l'any 1999 amb anelles que remet ICONA.

Les novetats d'aquest informe: la llista de grups d'anellament del GOB-Eivissa ha desaparegut. S'hi incorpora una nova taula sobre les circumstàncies de la recuperació de l'au. S'il·lustra la recuperació d'aus amb anella d'ICONA a l'estranger amb un mapa per països i se n'indica el desplaçament més llunyà de diverses espècies així com el desplaçament més ràpid. S'inaugura un nou capítol sobre anàlisi bàsica de migratologia, en aquest número es comenten els moviments postgeneratius i la primera hivernada de l'esplugabous *Bubulcus ibis*. A la llista de les recuperacions se'n

fa una selecció de les més interessants, és a dir de 2.407 remeses només se'n publiquen 314. Carles López Jurado.

MAYOL, J. 1994. La colònia d'ardèids i *Phalacrocorax* sp de s'Albufera de Mallorca en el S. XVIII. *Butlletí del Parc Natural s'Albufera de Mallorca*, 1: 47-48.

L'autor ens presenta una part d'una carta datada l'any 1769 on es relata la matança d'aus a una antiga colònia situada dins un canyar de s'Albufera. Es descriu com aquesta gran colònia estava formada per agrons i pel que a la carta s'anomenen "cuervos marinos" i que l'autor dedueix que han de ser una de les dues espècies del gènere *Phalacrocorax* que crien a Europa en aigües interiors; *P. carbo* i *P. pygmaeus*. Tot i la manca d'una millor descripció i amb les reserves lògiques, l'autor considera que les característiques de la colònia son més apropiades per *P. pygmaeus* i que per tant, no es pot descartar una nidificació d'aquesta espècie a Mallorca en aquell temps.- Manuel Suárez.

MAYOL, J. 1995. La Sel·la marbrenca a les Balears. *Butlletí del Parc Natural de s'Albufera de Mallorca*, vol. 2: 45-48.

Breu treball on es recullen totes les dades que es tenien aleshores sobre la presència de la sel·la marbrenca *Marmaronetta angustirostris* a les Illes Balears. D'un total de 21 registres coneguts, 17 s'havien produït a s'Albufera (on, amb posterioritat, se'n, van trobar criant). La resta corresponien al Salobrar (registre de cria), a Eivissa i a Formentera. Les dades es repartien per pràcticament tots els mesos de l'any, i eren lleugerament més abundants al pas postnupcial.- Maties Rebassa.

NICOLAI, B. 1998. Zu Vorkommen und Ernährung des Hausrotschwanzes *Phoenicurus ochuros* auf Mallorca im Winter. *J. Ornithol.* 139: 67-70.

El present article és una contribució sobre la presència i alimentació del coa-roja de barraca *Phoenicurus ochuros* durant la seva hivernada a Mallorca, l'autor indica en les seves conclusions que aquesta au no és tan freqüent com s'esperava i en mostra un patró irregular de distribució. La seva presència no és uniforme i es concentra al llarg dels penya-segats costaners, principalment al NE de l'illa. L'alimentació consisteix principalment en petites preses i grans proporcions de matèria vegetal com baies de mata *Pistacia Lentiscus*. Em sorprèn l'afirmació final en la qual l'autor dedueix que Mallorca no disposa de condicions per a una alimentació atractiva per als hivernants d'aquesta espècie. Carles López Jurado.

VILLARÁN, A. 1999. Migración e inverna da del escribano palustre *Emberiza schoeniclus* en España. *Ardeola*, 46-1:71-80.

Treball basat en 451 fitxes de recuperació. S'hi detecten dos fronts migratoris; el primer recorre l'Europa continental atlàntica des dels països nòrdics per hivernar a la cornisa cantàbrica i al centre peninsular, i el segon travessa l'Europa central per hivernar, sobretot, a les costes mediterrànies. Les aus hivernants d'Espanya crien a l'Europa centreoccidental i, en menor mesura, a l'Europa septentrional i oriental. Les recuperacions es concentren a les zones humides de les costes i les valls de l'Ebre i el Tajo. Els mascles hivernen més al nord i a l'est que les femelles. Les primeres arribades es produeixen durant el mes de setembre i assoleixen el màxim durant l'octubre. El pas prenupcial s'allarga fins a finals de març. Els mascles arriben i parteixen abans que les femelles. Juan Miguel González.

LLIBRES

ALCOVER, J.A.; LLABRÉS, M. i Moragues, L1 (coordinadors) 2000. *Les Balears abans dels humans*. Mon. Soc. Hist. Nat. Balears, 8: 78 pp. Ciutat de Mallorca. Edit., Sa Nostra-SHNB.

En aquest llibre es recull el millor d'una exposició realitzada per la Societat d'Història Natural de les Balears en la qual se'ns convida a travessar el túnel del temps i a realitzar un viatge al passat, per veure com eren les nostres illes, els darrers paradisos intocats, unes illes on els animals no tenien por dels primers colonitzadors humans.

El que se sap des del punt de vista ornitològic és que en el cas de les Pitiüses la comunitat de vertebrats estava quasi exclusivament formada per ocells.

El principal herbívor era una oca de talla petita (l'oca de les Pitiüses *Anser sp.*) i com a superdepredador actuava l'àguila marina *Haliaeetus albicilla*. A més, hi havia gran quantitat d'ocells marins i moltes més espècies d'ocells que ara, que hi vivien en densitats molt elevades. A les Gimnèsies l'àguila reial *Aquila chrysaetos* es trobava al cim de la piràmide ecològica.

Tambe es presenta documentació i material osteològic de la baldritja de les Balears *Puffinus mauretanicus*, de la gralla de bec vermell *Pyrhocorax pyrrhocorax*, la gralla de bec groc *Pyrhocorax graculus*, el corb *Corvus corax* i l'òliba gegant *Tyto balearica*. Carles López-Jurado.

DEL HOYO J., ELLIOTT A. i SARGATAL J. (Eds.). 2001. *Handbook of the Birds of the World*. Vol. 6. Mousebirds to Hornbills. Lynx Edicions, Barcelona. 589 pp. ISBN: 84-87334-30X.

Aquesta nova entrega es realitza a manera de pròleg amb un capítol dedicat a la bioacústica de les aus de 41 pàgines, en què els autors comencen amb una breu discussió sobre els avenços tecnològics que han fet possible el ràpid creixement en el camp de la bioacústica de les aus. A continuació, s'explica la producció i recepció dels sons per part de les aus, el desenvolupament del cant i les seves funcions, a més d'una discussió sobre l'evolució del so. El llibre acaba amb un comentari sobre la creixent importància dels arxius de so i les possibilitats il·limitades per a futurs estudis.

Aquest número inclou 12 famílies corresponents a tres ordres: *Coliformes*, *Trogoniformes* i *Coraciformes*. Aquestes famílies són tan espectaculars com les dels trogons, quetzals, blauets, motmots, abellerols, gaigs blaus, puputs i calaus, entre d'altres. Hi pareixen 45 làmines de color, 385 fotografies i prop de 6.000 referències bibliogràfiques. Carles López Jurado.

FULLER, R. 2000. *Extinct birds*. Oxford University Press, Oxford. 398 pp. ISBN: 0-19-850837-9.

Es tracta d'una obra molt atractiva, escrita per l'artista britànic Errol Fuller. És una edició revisada del llibre original publicat el 1987, l'autor ha reescrit completament l'edició primera per incorporar-hi diverses espècies que han desaparegut durant l'interval entre ambdues edicions, i també per incloure-hi espècies que es pensava que eren extintes i han estat retrobades. Fuller ens posa en situació per entendre com es varen

produir les desaparicions de més de 80 espècies d'auells des de 1600, ja que segons l'autor abans d'aquesta data els registres escrits són poc fiables i rars (així els fòssils no s'inclouen dins aquest volum). Es fa una classificació dels auells per grups no taxonòmics, i dins cada grup se'n comenten les espècies extintes. El text està il·lustrat principalment per exquisides il·lustracions (hi apareixen tant obres clàssiques com recreacions d'artistes moderns), així com fotografies antigues i gravats. No és cap sorpresa que els humans ens trobem entre les raons que aporta l'autor per explicar la desaparició dels ocells. La caça ha estat important, però n'és una causa principal, al igual que els col·leccionistes d'ous; la destrucció dels hàbitats i introducció de depredadors (especialment rates, però també moixos, etc.) en illes (us sona de res això?) són més devastadores. S'han fet prediccions sobre l'evolució en les extincions per al proper segle; un d'aquests estudis conclou que una de cada vuit espècies d'aucell és en perill d'extingir-se el proper segle. Es tracta d'un llibre interessant per conèixer com s'han produït les extincions d'auells més properes en el temps (algunes d'elles bastant singulars); com a mostra del que trobareu en aquest llibre cal comentar la història del reietó de l'illa Stephen; aquesta illa rocosa, propera a Nova Zelanda, té unes dimensions aproximades d'un poc més d'un quilòmetre quadrat. Allà hi existia un far, i el farer que hi havia pel 1896 tenia un moix anomenat Tibbles. El moix sortia a caçar i, com fan molts moixos, duia les preses al seu amo. En Tibbles va dur els petits auells al farer i això va fer que el seu amo quedàs enregistrat com a descobridor d'una espècie que ningú abans no havia descobert. Però també és seu mèrit seu acabar amb

l'espècie sencera. Conèixer la història ens ajuda a aprendre a fer les coses bé per al futur.- Francesc Gordiola.

GRANT, P.R. 1999. *Ecology and evolution of Darwin's finches*. Princeton Science Library, Princeton. 494 pp. ISBN: 0-691-04865-7.

Es tracta d'una nova edició d'aquest llibre (que va ser editat per primera vegada el 1986); porta com a novetats un nou pròleg i epíleg de Peter Grant, a més d'una introducció de Jonathan Weiner (li torna d'aquesta manera el favor per l'ajuda amb el seu llibre *El pico del pinzón* que parla, precisament, sobre la feina del matrimoni Grant a les Galápagos amb el qual guanyà el premi Pulitzer). Aquest és un text d'estil netament científic, a diferència de l'estil divulgatiu d'*El pico del pinzón*; és la successió natural per als que es varen quedar amb ganes d'aprofundir en els estudis dels Grant després de llegir el llibre de Weiner. Els ecologistes Peter i Rosemary Grant, passen part de cada any des de 1973 en una tenda de campanya en una minúscula illa volcànica de Galápagos anomenada Daphne Major. Durant aquest temps han agafat, mesurat, pesat i identificat centenars de pinsans de Darwin, i n'han estudiat també les dietes. Els Grants volien descobrir si es podia observar la força de la selecció natural en acció, mirant quins aucells sobreviuen als canvis ambientals. Han estat testimonis de com la teoria evolutiva de Darwin opera a petits intervals de temps, això hauria sorprès en Darwin, que pensava que l'evolució operava al llarg de vastos períodes de temps i que no es podia observar. El llibre es divideix en quatre seccions. A la primera secció s'introdueixen les característiques generals de les catorze espècies de pinsà i els seus hàbitats a l'arxipèlag de Galápagos

i a l'illa del Coco. La segona descriu característiques morfològiques dels pinsans, i mostra com les diferències en el creixements dels individus dóna lloc a diferències en els adults de diferents espècies. La tercera secció parla sobre l'ecologia i el comportament reproductor dels pinsans; i la quarta és una discussió sobre la seva evolució. L'autor conclou utilitzant la informació obtinguda amb els pinsans de Darwin per explicar l'evolució d'altres grups. Dóna una gran quantitat de material important per estudiar problemes centrals d'evolució, i emfatitza el paper de la competició interespecífica i de les forces de la selecció natural que actuen amb la suficient força sobre la variació genètica en les poblacions contemporànies per produir canvis evolutius observables i mesurables. Cal comentar que l'autor, en aquesta nova edició, només assenyalava per damunt, de manera bastant breu i bastant incompleta, els descobriments fets durant els tretze anys que han passat des de la primera edició del llibre. Seria desitjable que la feina d'aquests anys quedàs reflectida de manera més ampla en una propera edició o en un segon volum. Com comenta una de les ressenyes editorials, té certa gràcia que la selecció natural en acció hagi estat primer observada als pinsans de Darwin, els aucells que estaran ja per sempre associats amb el concepte de selecció natural.- Francesc Gordiola.

HEARL, G. i KING, J. 1995. *A Birdwatching Guide to Mallorca*. Arlequin Publications, Chelmsford (Inglatera). ISBN 09522019 76.

Aquesta recent guia d'itineraris per a l'observació d'aus a Mallorca, de 62 pàgines editades en anglès, és similar a la guia que el suec Eddie Watkinson va editar en la dècada dels 70, ja que amb-

dues es dirigeixen al turisme ornitològic. Ambdós autors coneixen bé l'illa i col·laboren en el nostre Anuari, sobretot Graham, que resideix a l'illa. En són bona prova l'interès dels 14 recorreguts que proposa, il·lustrats amb mapes i fotos de paisatges en color. Al final s'insereix una llista molt útil sobre l'estatus de 314 aus que es poden observar a Mallorca. En una futura actualització d'aquesta edició seria recomanable incorporar-hi la distinció en l'estatus entre les espècies reintroduïdes i les introduïdes, així com que es mencionàs l'existència del GOB, de la revista de l'AOB, dels comitès de rareses de la SEO i del GOB i la nostra bústia ornitològica per si volen aportar-nos registres d'aus. Carles López Jurado.

MULLARNEY K., SVENSSON L., Zetterström D. i Grant P.J. 2001. *Guía de Aves. La guía de campo de Aves de España y de Europa más completa*. Ediciones Omega. Barcelona. 400 pp. ISBN 84-282-1218-X.

Darrerament han sortit al mercat gran quantitats de noves guies de camp, aquesta nova guia d'Omega tardarà molt a ser superada. Que té aquesta guia d'especial en les seves 400 pàgines de format reduït? Per començar el prestigi dels autors, els que escriuen els textos; Lars Svensson i Peter Grant. Lars és conegut per la seva guia d'anellament (el "passerines"), coneguda per tots els anelladors, i Peter va morir el 1990, pioner en l'estudi de les gavines, i va deixar la seva empremta en aquesta obra que apareix publicada després de 15 anys des del seu inici. Els altres dos il·lustren aquesta guia amb dibuixos superrealistes que presenten fletxes en els caràcters més rellevants, a l'estil de la guia de Peterson, amb petites frases que els comenta.

L'obra recull les 722 espècies del paleàrtic occidental, més 103 aus divagants, una llista de 102 espècies accidentals rares registrades almenys una o dues vegades i 23 aus introduïdes que crien essent silvestres. Per a cada espècie un bon nombre d'il·lustracions ajuden a identificar l'ocell en els seus diferents plomatges de segona edat i sexe així com les variacions de les subespècies. Cada cop que s'ha pogut, s'hi han inclòs il·lustracions de l'hàbitat típic i d'exemplars quan la llum és escassa. En el text els caràcters més importants estan posats en cursiva per fer-los més rellevants. Com a curiositat també s'hi inclouen dues làmines amb els híbrids d'anàtids més freqüents que són del gènere *Aythya*.

Pel que fa a Balears té pocs defectes. D'una banda es comenta la nova taxonomia, però no queda prou reflectida en el text i les corresponents il·lustracions. Així, per a la baldritja *Puffinus mauretanicus* i el capsigrany reial ibèric *Lanius meridionalis*, haurem d'esperar-ne la nova edició actualitzada. Igual passa amb la femella adulta del trencapinyons *Loxia curvirostra*, que figura assenyalada com un mascle (el mateix error que l'edició anglesa). L'altre emperò són els mapes que, en estar bastant reduïts, ens mostren les Balears com un punt, quasi com en els bitllets d'euro en què quasi no hi sortim. Això és més difícil de resoldre llevat que se'n faci una edició de format més gran.

Avui en dia aquest llibre és la millor guia de camp disponible. El seu disseny en permet el maneig a gent experta i a principiants. Carles López Jurado.

PONS, G. X. (Editor) 2001. *Las aves del Parque Nacional Marítimo-Terres-*

tre del Archipiélago de Cabrera (Islas Baleares, España). Ministerio de Medio Ambiente – Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB).

Els gestors del Parc Nacional de Cabrera oferiren al GOB la possibilitat de publicar, en un volum monogràfic, els resultats dels treballs ornitològics que s'hi desenvoluparen des de l'any 1992 pel propi GOB, i recollits fins ara majoritàriament en informes inèdits. Després de la necessària elecció de l'editor, de la definició de l'esquema general i de les propostes als i dels corresponents autors, ha sorgit aquest llibre que, per la seva naturalesa, és una referència obligatòria sobre l'avifauna balear.

El llibre compta amb 15 capítols independents –en format d'article– que, no obstant, es poden dividir en quatre grans blocs: aus marines, rapinyaires, campanyes de migració i hivernada –enfocades bàsicament als Passeriformes–, i una miscel·lània de col·laboracions sobre rases, estatus, conservació, i l'aplicació d'un test estadístic a les dades de distribució de dues espècies de busqueret.

Com passa amb aquest tipus de llibres, els tractaments poden resultar molt desiguals –ho són, de fet– però, en qualsevol cas, això no resta valor al treball: és ja remarcable disposar de la informació recollida en un sol volum. La part més detallada, amb més informació i més rigorosament tractada, és la de les aus marines —cada espècie disposa d'un capítol— i la dels rapinyaires.

En definitiva, es tracta d'un treball que dona la mesura del nivell que ha assolit el GOB en la recerca ornitològica.- Josep Sunyer.

SEGÚ, B. 2000. *Guia de la Caça a les Illes Balears. Gestió Cinegètica i Formació del Caçador.* Conselleria de Medi Ambient. Monografia nº 7 de la Societat d'Història Natural de les Balears, 174 pp.

Per molt que un bon nombre de naturalistes segueixin sense acceptar la caça esgrimint raons més bé sentimentals, una visió objectiva i àmplia de la qüestió ens mena a contemplar-la com una activitat tradicional que, ben regulada, és avui perfectament compatible, i fins i tot necessària, per a la conservació del medi natural i rural. Amb la idea d'optimitzar-ne la pràctica –fer-la sostenible–, la Conselleria de Medi Ambient va editar aquest manual, redactat per un biòleg i caçador, que està adreçada principalment als caçadors, però que també és d'interès per als naturalistes en general. El llibre, en tant que guia, és molt didàctic, i s'estructura en 7 capítols, que comprenen des dels conceptes biològics bàsics, la descripció de les espècies i les modalitats cinegètiques, al marc legal. Per a l'ornitòleg, la part més atractiva és probablement la descripció de les espècies (cap. 2), amb anotacions fetes des del punt de vista d'un caçador amb sòlida formació biològica.- Josep Sunyer.

SHIRIHAI H., GARGALLO G. i Helbig A.J. 2001. *Sylvia Warblers. Identification, taxonomy and phylogeny of the genus Sylvia.* Helm identification Guides. Cristopher Helm, London. 576 pp.

Després de prop de deu anys d'intens treball, ha aparegut el 2001 l'esperada monografia del gènere *Sylvia*, publicada dins la prestigiosa sèrie de Helm. Aquest llibre és, sense cap dubte, una revisió modèlica pel que fa a la sis-

tematització, amb aportació de gran quantitat de nova informació sobre els seus dos aspectes avui en dia fonamentals; la biometria (que consideram en sentit ampli, incloent tant les mesures corporals com la coloració i les vocalitzacions) i els estudis de DNA (seqüenciació del gen mitocondrial del citocrom b).

Quant a la biometria, els autors han mesurat molts exemplars de cada tàxon que descriuen, i no només han recuperat dades bibliogràfiques. Així mateix, han obtingut mostres de sang i teixit d'un bon nombre d'exemplars (130) per a l'estudi filogenètic per comparació del DNA mitocondrial de tots els tàxons estudiats, que serà publicat pròximament a *Ibis*, i del qual n'avancen els resultats.

S'ha de destacar, en l'aspecte taxonòmic, que els autors utilitzen el *concepte biològic* tradicional d'espècie (BSC), i que fan especial èmfasi en el matis introduït per Amadon (1966) de les *alospècies*: noves espècies -per tant, reproductivament aïllades- molt recents que encara no solapen les seves àrees de distribució. La gran dificultat d'aquests tàxons és que el seu estatus específic s'ha d'inferir amb un estudi meticulós de tots els aspectes que caracteritzen les espècies, sense tenir la comprovació efectiva que comporta la coexistència. I això és aquest llibre.

Els autors aporten, així, evidències per proposar l'estatus específic (alospècies) de sis tàxons considerats fins ara només subespècies: separen *S. curruca* en quatre espècies (*S. curruca*, *S. minula*, *S. althaea*, *S. margelanica*) i separen *S. crassirostris* de *S. hortensis*, *S. deserti* de *S. nana*, i *S. balearica* de *S. sarda*.

La proposta més interessant per als ornitòlegs balears és lògicament la del

xorrec *S. balearica*, escindit de la tirrènica *S. sarda* en base a les clares diferències de dimensions, coloració, vocalitzacions -han comprovat que els mascles d'una no responen al cant de l'altra- i DNA mitocondrial. Juntament amb el virot *Puffinus mauretanicus*, aquesta passa a ser l'única espècie endèmica viva d'au a les Illes Balears -amb l'excepció de Menorca.

No cal insistir en el fet que aquest és un tractat científic d'abast i interès internacional i, en conseqüència, està escrit en anglès i presentat de la forma metòdica habitual. Això no ha de ser, no obstant, excusa per no donar-li una ullada; la part introductòria és molt didàctica i d'un gran interès general i, en qualsevol cas, sempre es pot gaudir amb la profusió de magnífiques fotografies, tant d'aucells en mà com al camp, algunes de les quals foren obtingudes per autors mallorquins.- Josep Sunyer.

STAP, D. 1991. *A parrot without a name: the search for the last unknown birds on earth*. University of Texas. 239 pp. ISBN: 0292765290.

Es tracta d'un excel·lent llibre sobre les fronteres de l'ornitologia. Aquest llibre es la crònica del treball d'ornitòlegs a les muntanyes i jungles del Perú, i altres bandes de l'Amèrica del sud, en la seva recerca de noves espècies, desconegudes per la ciència. Viatjant amb els ornitòlegs John O'Neill i Ted Parker en dues expedicions, Don Stap (periodista i poeta que fa feina a la Universitat de Florida Central, a més d'ornitòleg afeccionat) ens dóna un informació de primera mà sobre les decepcions i els triomfs inesperats de la feina de camp a la selva sud-americana. Proporciona una visió molt interessant sobre aquestes expedicions, descriu moltes de les noves

espècies d'aucells trobats, mostra com fan feina aquests ornitòlegs, i ofereix interessants discussions en temes relacionats amb taxonomia, la credibilitat científica, recol·lecció d'espècimens, conservació, ecologia tropical, evolució, i fins i tot política a l'Amèrica del sud. Es una història no tan sols sobre la recerca científica, sino també sobre

els tipus de persones que dediquen la seva vida a la feina de camp. Durant tot el llibre captura l'excitació així com les vicissituds de l'aventura; el llibre està carregat d'informació històrica i científica sobre aquest camp d'investigació, i es llegeix tan ràpidament com una bona novel·la.- Francesc Gordiola.

ALTRES LLIBRES REBUTS

- ANDREOTTI, A. BACCETTI, N. PERFETTI, A. BESA, M. GENOVESI, P. GUBERTI, V. 2001. *Mammiferi e Uccelli esotici in Italia: analisi del fenomeno, impatto sulla biodiversità e linea guida gestionali*. Quad. Cons. Natura, 2. Min. Ambiente – Ist. Naz. Fauna Selvatica.
- CADE, T. et al. (eds). 1988. *Peregrine Falcon populations. Their management and recovery*. The Peregrine Fund. Inc.
- FULLER, E. 2001. *Extinct birds*. Oxford University Press, Oxford. Comstock Publ. Assoc. 398 pp. ISBN: 0-19-850837.
- MILONE, M. Atlante degli uccelli svernanti in Campania. Associazione Studi Ornitologici Italia Meridionale.
- MURRAY R., HOLLING M., DOTT H. i VANDOME P. 1998. *The breeding birds of south-east Scotland a tetrad atlas 1988-1994*. The Scottish Ornithologists' Club.
- RIBAS, J. 2000. *Els ocells del Vallès Oriental*. Lynx Edicions.
- RIERA, J.; CATCHOT, S. i PALERM, J.C. 2001. *Resultats del recompte hivernal d'aus aquàtiques i limícoles a les Illes Balears, gener de 2001*. GOB. Informe inèdit.
- RODRÍGUEZ MOLINA, A. 2001a. *La migración postnupcial en el Parque Nacional del Archipiélago de Cabrera. Septiembre-October 2001*. GOB. Informe inèdit.
- RODRÍGUEZ MOLINA, A. 2001b. *Seguimiento de las aves marinas y rapaces del Parque Nacional del Archipiélago de Cabrera. 2001*. GOB. Informe inèdit.
- RODRÍGUEZ MOLINA, A. i GONZÁLEZ, J. M. 2001. Campaña de anillamiento de aves durante la migración prenupcial en el Parque Nacional del Archipiélago de Cabrera. Abril-Mayo 2001. GOB. Informe inèdit.
- ROCAMORA, G. i YEATMAN-BERTHELOT, D. 1999. *Oiseaux menacés et à surveiller en France. Listes rouges et recherche de priorités. Tendances. Menaces. Conservation*. Société d'Etudes Ornithologiques de France. Ligue pour la Protection des Oiseaux. Paris. 560 p. ISBN: 2-9506548-7-8.
- SÁNCHEZ, A. 1990. *Aves de Madrid*. Ayuntamiento de Madrid / Editorial Olivo.
- WEIDENSAUL, S. 1996. *Raptors. The birds of prey*. Swan Hill Press.
- WINKLER, R. 1999. *Avifaune de Suisse*. Nos Oiseaux. 254 p. ISBN: 2-9700085-7-2.

NOVES REVISTES

- Butlletí del Parc Natural Delta de l'Ebre. Ed. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, Generalitat de Catalunya. ISSN 1134-5578. (Consultar a Xisco)
- Dodo*. Des del vol. 36.
- Doñana Acta Vertebrata*. Estación Biológica de Doñana, CSIC. Des del vol. 1 de 1974.
- Dutch Birding*. Des del vol. 13 de 1991.
- Eastern Glamorgan Bird Report*. Des del vol. 39 de 1986.
- Epps*. La revue des naturalistes du Limousin. Bulletin de liaison, Des del nombre 50, 2001
- Fair isle Bird Observatory*. Des del report for 2000, nombre 53.
- Gorosti*. Cuaderno de ciencias naturales de Navarra. Nombre 16, 2000-01.
- Het Vogeljaar*. Tweemaandelijks tijdschrift voor vogelstudie en vogelbescherming. Des del nombre 49-2-2001.
- Journal Für Ornithologie*. Des del vol. 142- juni – 2001.
- Limosa*. Tijdschrift van de Nederlandse Ornithologische Unie, en van Sovon Vogelonderzoek Nederland. Des del nombre 73-4. 2000.
- Monticola*. Organ der Internationalen Arbeitsgemeinschaft für Alpenornithologie. Band 8. Innsbruck, 1 juni 2001, nun er 89.
- Orkney Bird Report*. Des de 1986.
- Oxyura*. Revista sobre las zonas húmedas. Asociación "Amigos de la Malvasia". Córdoba. Des del vol. 1 de 1984.
- Shetland Bird Report*. Shetland Bird Club. Des de 1987.
- Sylvia*. Journal of Ornithology. Praha. Des del 2000, nombre 36-1-2.

ALTRES REVISTES REBUDES

- Anuario Ornitológico de Madrid 1999*. Grupo Ornitológico SEO-Monticola.
- Antxeta*. Gipuzkoako Urtekari Ornitológikoa 1998. Anuari Ornitológikoa de Gipuzkoa 1998. Vol. 9, 2000.
- Ardeola*, vol. 47-2, diciembre 2000. Sociedad Española de Ornitología.
- Ardeola*, vol. 48-1, junio 2001. Sociedad Española de Ornitología.
- Bolletí de la Societat d'Història Natural de les Balears*, 43 (2000). ISSN 0212-260X. Palma de Mallorca.
- Butlletí del Grup Català d'Anellament*. Volum 16, Barcelona 1999. ISSN 1130-2070. 66 pp.
- Es Busqueret*. Butlletí informatiu d'Ornitologia del GOB-Mallorca. Núm. 2 i 3-2001.
- Martínez Vilalta, A. (ed.). 2001. *Anuari d'ornitologia de Catalunya. 1998*. Barcelona. Grup Català d'Anellament. ISSN: 1138-882X. 348 pp.
- Messineo A., Grattarola A., Spina F., 2001. Dieci anni di Progetto Piccole Isole. *Biol. Cons. Fauna*, 106: 1-244.
- Messineo A., Spina F., Mantavoni R., 2001. Progetto Piccole Isole: risultati 1998-1999. *Biol. Cons. Fauna*, 108: 1-148.
- Nos Oiseaux*. Editat per la Société Romande pour l'Etude et la Protection des Oiseaux. Vol. 48-2, 2001, n° 464.
- Ornis Fennica*. Journal of the Finnish Ornithological Society (Finlàndia). Vol. 72-2, 2001.

Ornithologische Mitteilungen. Ed. Monatsschrift für Vogelbeobachtung und Feldornithologie. Volum 53, nº 6-7, 2001.

Revista de Anillamiento. Num. 6, diciembre, 2000. Ed. SEO-GCA-GOB-EBD.

Revista de Anillamiento. Num. 7, julio, 2001. Ed. SEO-GCA-GOB-EBD.

The Australian Bird Watcher. A Journal of Field Ornithology. Ed. Birds Observers Club of Australia. Des de volum 19, núm. 2, june 2001.

Wings. Bird Watch Ireland. Des de vol. 80 de 1994.